

NÓGRÁDI LAPOK

HETI HIRADÓ

politikai, társadalmi, s közgazdasági hetilap.

Hirdetések díja:

Öt hasábos petti sor 5 kr
Hályog minden beíratásnál 30 kr
Nyílt tér garmond sora 20 kr

Hirdetéseket felvess a kiadó. Nagyobb és többzetű hirdetések jutányosan eszközöltek.

Előfizetési pénsek, reklamációk és hirdetések a kiadóhoz intézendők.

Előfizetési feltételek:

Egész évre 6 ft. —
Fél évre 3 ft. —
Értekezletre 1 ft. 50 kr.

Előfizetési levelet csupán a kiadó hivatalnál B.-Gyarmaton.

A lap szállítási részére s a nyílttérre vonatkozó minden költsémenyek a szerkesztésükre küldendők.

Viszapillantás a 6-os évekre.

A régiek az idő istenét Janust egy fejjel, de kettős ábrával jelképezték, egyikkel, t. i. az ifjú arccsal előre, — a másikkal, t. i. az öreg redő sarccsal hátra felé néző. Ezzel azt akarták jelképezni, hogy az embernek ifjúreményről s tevékeny lelkesedéssel előre, — biggadt érett észszal pedig a multra kell visszaneéznie, hogy a multidők tapasztalataiból okulást merítsen a jövőre.

Nem lehet feladatunk rendszeres történelmi vázlatlalt a vidéki lap külörben is szűk keretét igénybe venni. Csak a történelem nagy könyvébe itt ott pillantunk bele, s egyes érdekes részleteket emelünk ki leginkább a téli idő unalmainak enyhítése végett.

A 6-os években különösen sok érdekes esemény történt:

1436-ban Guttenberg János feltalálta a könyvnyomtatás mesterségét, s megvetette alapját a tudományok kifejlődésének s általános elterjedésének.

1436-ban halt meg a világ akkori legnagyobb embere Hunyadi János.

1526-ban (aug. 29.) történt a mohácsi gyászos ütközet, s ezen évben kezdett elterjedni Magyar és Erdélyországban a reformatio.

1686-ban vétetett vissza Budavára a Törökötől s ekkor ráta le Magyarország a csaknem más fél századig viselt török-igát. Ezen évben az országban nagy szűkség uralkodott.

1776-ban keletkezett az Északamerikai szövetséges államok függetlenségi nyilatkozata, mely az emberi jogokat az egész földkerekségen lakó minden emberek számára proclamálta. Ennek épen most lévén egy század, éve méltó, hogy ettől fogva hazánk sorsát kissé közelebből pillantsuk meg. Akkor hazánkban Mária Theresia uralkodott, s a magyarnemzetiség érzete onyészatonk indult, elannyira, hogy a következő uralkodó II. József császár azt hitte, hogy elérkezett az osztrák államférfiak régi terve, t. i. Magyarország beolvasztása közzébe az osztrák birodalomba (Reichshonheit) keresztül viható. Ennél fogva

1786-ban nem volt már az osztrák államférfiak szerint Magyarország. Nem volt koronás király, nem tartattak országgyűlések, s a korona le volt tőve a bécai régiségok közé. Az ország pátensek által kormányoztatott, a közigazgatásba és az iskolákba a német nyelv használata elrendeltetett. Mind ezek igen alkalmas eszközök voltak nem arra, hogy Magyarország Európá térképéről eltűnjön, hanem hogy a magyar nemzet hosszas lethargiájából felébredjen, s az 1790-ben megnyílt országgyűlésen oly erőteljes nemzeti szellem nyilatkozzék, melyellett a reactio elhalványult s egy időre meghátrált.

1796-ban országgyűlés tartatik Pozsonyban, melyen a francia háborúra 50,000 újoncz, 2,400,000 mérő gabona 3,760,000 mérő zab, 20,000 ökör és 10,000 ló megajánlatik. Már ekkor a birodalmi egyes eszméje minden corollariumaival együtt ismét felülkerekedett, s hogy a francia forradalmi eszmék magyarországra be ne szivárogassanak, elzártatott Magyarország a külföldtől szellemileg és anyagilag. A Martinovicz féle mozgalom elfojtatván, a birodalmi kormány az államegység megvalósítására, s magyarországon a nemzetiségi törekvés elfojtására szigorú intézkedéseket tesz. Azon kevés számú írók, — kik már akkor Kazinczy Ferencz vezérlete alatt, mint pacirák a májusi hajnalt megelőzőve, — a reggel közeledtét hirdeté, s a nemzetnek sülebo kiáltottak: virad, haladjunk! — elnémítottak. Maga Kazinczy ugyanczen évben elébb Brunnbe, azután Obreviczban, majd Kufsteinban végre Munkácsra nehéz rabságban szenvedett, s láncza rozsdájából csinált festsékekkel jegyezgette fel ostoggedni nem tudó nagy lelkeknek magasztos eszméit. — Siri csend, süttét éj karpátoktól Adriáig! — Az 1794 és 95-diki szűk termések miatt az ország némely vidékein nagy éhség uralkodott a 9-ik év első felében.

1806-ban az államegység eszméje új stadiumba lép. A jobb belátású osztrák államférfiak azon nézetre jöttek, miszerint a birodalom érdeke azt kívánja, hogy az államegység létesítessék ugyan, de nem magyarországra elnyomásával, hanem inkább kibékítésével, s a birodalom különböző elemeit nem úgy kell egy kalap alá vonni, hogy Magyarország alkotmánya megsemmisíttessék, s az örökös tartományokban addig uralkodott abszolút kormányforma az egész birodalomra kiterjesztessék, hanem megfordítva, Magyarország alkotmánya meghagyatván, a birodalom többi tartományai is kapjanak olyan alkotmányt, melyet Magyarország alkotmányjával összehangzásba lehet hozni, s birodalom súlypontja nem a német tartományokra, hanem Magyarországra helyeztessék által, s a birodalom székvárosa nem Bécs, hanem Budapest legyen. Ha ezen, a birodalom geniusa által

sugallott eszme akkor elfogadtatott volna, mennyivel más, — még pedig bátran mondhatni, — jobb fordulatot vettek volna a birodalom ügyei! — Valószínűleg most a Magyar-Osztrákbirodalom egyike volna a legvirágzóbb Európa államoknak, mert a felvirágozhatóság természeti kellékei nem hiányozván, ha azon hosszas s nehéz küzdelem helyett, melyet Magyarország a maga nemzeti alkotmányaért fél századnál tovább folytatni kényszerült, — s melyben legnemesebb erőit felomlósította, — minden törekvését arrafordíttatta volna, hogy a korszellem fejlődésével lépést tartva, a reform eszméket egymás után létesíthette volna, mezőgazdaságot, az ipart, kereskedést kifejthette — s virágzásra emelhető volna, most nem volna oly óriási államadósága, mely az államot agyonnyomással fenyegeti, s nem jutott volna a nemzet oda, hogy a mit szellemi s anyagi ereje kifejtésére 60—70 év alatt, hangyaszorgalommal könnyen létesíthetett volna rohamosan, néhány év alatt létesítse. — Egy vigasztalásunk azonban mégis van, és ez abban áll, hogy ha már létesíttetett volna a birodalom másik felében az alkotmányosság, annak a miünkkel összehangzásba hozása aligha hátrányosan nem ütött volna ki Magyarországra nézve, mert akkor még nem lévén hazánkban Deák Ferencz, az akkori viszonyok és korszellem aligha meg óvták volna Magyarországot attól, hogy a közös ügyekre nézve a közös birodalmi gyűlés eszméjét elfogadván, oda jutott volna, hogy akkor lehetett volna ugyan gazdag és virágzó Magyarországi birodalom de abban a magyar nemzetiség aligha lett volna egy biztosítva, mint az a baba bölcső által az 1867 ki kiegyezésben biztosítva lett. — Így fordítja isten javunkra sokszor a legroszabbnak látszó dolgokat is. — De térjünk vissza szomlénkhöz.

Az Amerikából Európa, különösen Franciaországba áthozott szabadelvű eszmék már ezen idő tájban, a legszigorúbb ellenőrzés daczára is mindinkább be szivárogtak hazánkba, de az még akkor nem nyilvánult egyébben, mint abban, hogy az 811-ben kiszabadult Kazinczy Ferencz körül egy kisebb, de lelkes csoport sorakozott, mely a nemzeti nyelvi művelését tűzte feladatául. 1806-ban indult meg Budapesten a legelső Magyarhirlap, „Hazai tudósítások“ czim alatt, Kulcsár István által szerkesztve. (Volt ugyan már az előtt is egy magyar hirlap, de az nem Budapesten hanem Pozsonyban jelent meg 1770-ben Ráth Mátyás „magyar hirlapja“). Országgyűlések tartattak ugyan ezen idő tájban, de azok csak arra valók voltak, hogy a francia háborúra szükséges dolgokat megszavazzák. Az ország szellemi és anyagi érdekében nem történt semmi.

Oroszi Miklós.

(Folyt. köv.)

A b.-gyarmati ügyvédi kamara.

1876. január 30-án tartott közgyűlésen a zárszámadás és a jelen évi költségvetési előirányzat képezte a gyűlés főtárgyát, s a választmány évi jelentése, mely főbb pontjaiban így hangzik:

A b.-gyarmati kamara 1875. évi január 31. tartott alakuló gyűléssel kezdő meg törvényszerű működését, mely alkalommal úgy a kamarai tisztviselők mint a választmányi rendes és póttagok megválasztása eszközöltetett. — Ezen választás a nagyméltóságú Igazságügyminiszterium által csak részben vétetett tudomásul, a mennyiben kétpótagnak megválasztását, miután a szavazók egyharmadánál kevesebb szavazatot nyertek, megsemmisíté és újválasztást rendelt, mely az april 15-én tartott rendkívüli közgyűlésen ejtetett meg, ugyan az alkalommal készítettett el a kamara ügyrende; mely a nagyméltóságú Igazságügyminiszterium által némi módosítások eszközölése után, jóvá is hagyatott s megállapított a költségvetési előirányzat a lehető takarékoság szemmel tartásával.

Az ekként megalakult választmányban csak Jozsefszky Danó volt kamarai elnöknek közjegyzővé történt kineveztetése s Bodnár István úrnak szirákrai elköltözése következtében beadott s elfogadott lemondása folytán történt személy változás, mely az ennek céljából szeptember 19-én tartott rendkívüli közgyűlésen eszközöltetett.

A fennebbiekből kitűnőleg a kamara egy alakuló és két rendkívüli közgyűlést tartott, melyek tárgyait a fenebb előadotnak tüntetik ki.

A kamara választmánya ezeken kívül az év folytán 14 ülést tartott melyen 441 beadványt intézett el. A választmány 7 határozata ellen adatott be felelőzés, melyek közül helyben hagyatott 4, — 3 pedig eddig visza nem érkezett.

A mindinkább nagyobbuló ügyforgalmat élénken előtűntető körülmény, hogy a kamara postakönyve 500 számot mutat fel.

A kamara ügyvéd lajstromában felvételért az év folytán 79 ügyvéd folyamodott, kik közül felvételért

76, egyik kérvényét érdemleges elintézés előtt vissza vette, kettő pedig kérelmével elutasított, mely elutasító határozat a m. kir. Cúria mint legfőbb ítélőszék által is helyben hagyatott.

A 76 bejegyzett ügyvéd közül a mult év folyamán kettő töröltetett ki és pedig Jézsenazky Danó közjegyzővé történt kinevezése következtében saját kérome folytán és Gyürky Ede december 20-án történt elhalálása következtében, kinek ügyeire nézve gondnokul a választmány, a család kívánságához képest, Szabó Antal kamarai tagot nevezte ki. E szerint a mult év utolsó napján, 74 tagja volt a kamarának.

A kamara ügyvéd jelölt lajstromba leendő felvételért 40 egyén folyamodott, kik közül 34 főlvetelt 6 elutasított, ezen elutasító határozatok közül 4 ellen adatott felelőzés s ebből 1 helyben hagyatott, 3 pedig visza nem érkezett. — Az ekként bejegyzett 35 ügyvédjelölt közül kitöröltetett a lajstromból 4 saját kérelme folytán. Eszerint az év végén 30 ügyvéd jelölt volt, a kamaránál bejegyezve, kiknek dícséretére legyen mondvá, hogy ellenük eddig panasz nem merült fel.

A kamarai kiadások és bevételeket illetőleg az előterjesztendő zárszámadás ad kollő és részletes felvilágosításokat, itt csak annyit kívánunk megjegyezni a pénztár megvizsgálását, hogy a kamara választmánya és tisztikara a legszigorúbb takarékoságot tartotta szem előtt s ennek köszönhető, hogy az előirányzott kiadásokból 281 frt 91 kr. megtakarítás eszközöltetett, s hogy a jövő évi költségvetési előirányzatba 476 ft. 96 kr. pénztári maradvány illetve fenmaradt többlet vehető fel s hogy a választmány jelenleg azon kellemes helyzetben van, hogy a tagsági díjak 15 frtra szállítását indítványozhatta.

A kamarához beadott panasz kérvényeket illetőleg beadatott összesen 12 panasz, ebből a választmány saját határában elintéztett 4-et, melyek közül egyet a kamara ügyésze hivatalból felelőztetve a n. m. Cúria mint legfőbb ítélőszék által a kamara határozata helyben hagyatott, a többi három nem felelőztetvén, jogerőre emelkedett (s vádlott ügyvédek a vádlól felmentettek) a panaszok mint alaptalanak elutasítottak.

A többi 8 panaszos nyben a kamara fegyelmi bírósága járt el, összesen öt ülésben. Ezek közül egyben a panaszló perújára utasított, miután a fenforgó kérdés csak a törvénykezési eljárással volt tisztába hozható, kettőben vádlottakat teljesen felmentette s ezek közül egyet a b.-gyarmati törvényszékhez rendelt áttétetni, a teljesen alaptalanul és makacsul panaszlónak a törvény értelmében megbüntetése végett, egyben vizsálatot rendelt el, mely folyamatban van, egyben panaszlót vád alá helyezte, mely határozat azonban vádlott által felelőztetvén, függőben s folyamatban van, egyet pedig minthogy a panaszlót nem ügyvéd, de köztudomás szerint zugirász, a b.-gyarmati kir. ügyészséghez tett át, törvényszerű eljárás végett.

Az év folyamán szerzett tapasztalatok meggyőztek bennünket arról, hogy azon méltányossági tekintetből tett intézkedést az alakuló közgyűlésnek, mely szerint még a póttagok is a kamara területén fekvő városok szerint megosztva választattak, míg egy részről a választmányi póttagok nagyon is felesleges terhelését vonja maga után, más részről az elháríthatatlan akadályok miatti elmeradása esetén a választmányi rendes tagoknak, a póttagok rögtöni s a szükséghez mért behívása majdnem lehetetlen s így a választmányi ülések meg tarthatása is bizonytalaná tétetik, ez okból bátrak vagyunk e visszasság megszüntetése tekintetéből indítványozni, hogy a választmányi póttagok jövőre csupán a helybeli tagokból választassanak, illetve póttagokul csupán a helybeliek hivatthassanak be.

Noha ezen jelentésünk csak is a lefolyt évre vonatkozik, lehetetlen fájdalommal meg nem említenünk, Mauks Mátyás tisztolt tag társunknak s választmányi póttagnak e hó 14-én történt kimúltát, kérvén a közgyűlést, hogy az ekként megürült póttagoságra, a törvény értelmében a legtöbb szavazatot nyert kamarai tagot meghívni kegyeskedjék. Értesítjük még a tisztelt közgyűlést, hogy Pethő Imre ez új évben beadván lemondását a lajstromból kitöröltetett, s így kamaránk, ez új évben már két tagot veszített.

Ezek után van szerencsénk az általunk fölívizsgált s mindenben helyesnek talált zárszámadást .|. alatt s a jövő évi költségvetési előirányzatot .|. alatt azon kérelemmel előterjeszteni, hogy azt jóvá hagyni, illetve elfogadni kegyeskedjék.

A kamarának illetve a kamara választmányának úgy is mint fegyelmi bíróságának első évi működését, midőn a fennebbiekben vázoltuk a kamara ezen munkásságának erkölcsi eredményeit, ha még nehéz volna hiven feltüntetni, — azt a kamara tisztelt tagjai s a nagyközönség közvetlen tapasztalásaikból ítél-

hatik meg a csak is annyit mondhatunk, hogy a kamara választmányja mindent elkövetett, hogy egyrészt a jogirászat rák fenéje a kamara területéről gyorsan kiirtassék, s a tekintetben az illető járásbírókat közre működésre felkérte a biztosokat nevezte ki az előforduló esetek bejelentése végett, másrészt, hogy az ügyvédi kart tekintélye és reputációja a kellő színvonalra emelhesse.

Levelezés.

Szécsény, 1876. február 17.

Kedves Barátom! Miután a szécsényi takarékpénztár teljesen megelégszik azon kis körrel melyre utalva, s melynek kedvéért, melynek segítségére megalkotva van, — s miután ennél fogva semmi esetre sem lehet ártalmára a b-gyarmati, annyira dédelgetett pénztárságok utjában, és terhőre, — s miután létezés nem csak nemzet gazdasági szempontból szükséges, de körére nézve a legjótékonyabb hatású is, — ellene a Nőgrádi Lapok hasábjain ismételve megjelent megrovások indokait, annál kevésbé értem, — mert távol van tőlem azon gondolat, hogy a Nőgrádi Lapokat néhány helybeli oly egyének által informálhatók véletem, kik nehezen intéztek magán érdekeiket sértve, ezen indokból mindenemű utakat megkisértenek, bár hála a gondviselésnek eredménytelenül annak ha nem is megbuktatására, mert ehhez erejük nincs, legalább az irányában napról napra bangossabban nyilvánuló bizalom csökkentésére.

Mivel tehát a Nőgrád Lapokban megjelent cikkek indokait meg nem foghatom, de még is, és ép ezért képtelen vagyok azoknak nemes inteudt tulajdonosi, készséggel, s az általam vezetett intézet fölvi-rágásába vetett bizalmam egész lelkesültségével vezem föl ismét a téren gyakorlatlan tollamat, hogy a Nőgrádi Lapok 7 ik számában újabban megjelent, s ezen intézet két utolsó évi mérlegére vonatkozó cikkben foglalt téves állításokat fölvilágosítsam.

Hogy miért nem prosperálhatott eddig a szécsényi takarékpénztár oly mértékben, mint a szécsényre menő megyei, törvénykezési és árva betétekben dúslakódó b-gyarmati pénztárságok, annak okait már a Nőgrádi Lapok 4 évi 4-ik számában tőlem telthetőleg, — előadtam, — s erre nézve jelenleg csak annak nyilvánítására szoritkozom, hogy ezen okok elhárítására a jövőben is várva törekedni fogunk, — s csak azon reményemnek adok kifejezést, hogy a 1876-iki tiszta haszonban fölmutatott, a körülményekhez mérve elég szép eredmény a legközelebbi közgyűlés megelégedő sével fog találkozni — mint találkozott már eddig is több tekintélyes részvényes ellamérésével.

Attérva a szécsényi takarékpénztár megtámadott mérlegeire, ezennel kijelentem, hogy ezen részvény társulatnak az 1875-ik üzletéről kiadott mérlege, — eltekintve a benne csakugyan előforduló egy sajtóhibától, — egészen helyes és teljesen megfelel az intézet 1875 évi üzletének. — Ugyanis:

A mérleg ellen fölhozott azon nehézmény: hogy az 1874. évi mérlegbe felvett kisebb menüiségű tartaléktőke után nagyobb összegű kamat van kimutatva, mint 1875. évi mérlegben nagyobb összegben kimutatott tartalék tőke kamatja, helyes ugyan egyedül magát ezen két mérleget, s azok számait tekintve, de az 1875. évi mérleg ezen tétele teljesen helyesnek tünd

elő, — általam a közgyűlésnek minden esetre előterjesztendő azon fölvilágosítás folytán, — hogy ezen különbözlet onnan származik, mert a intézet előbbi könyvelője az 1874. évi tartalék tőke után 10% lit számított ki, és vett fel a mérlegbe, holott ezen tartalék tőke után, mely az intézetnél elhelyezett betétekkel egy természetű, mert azzal az üzlet maga magának ép úgy tartozik, mint a betétekkel betevőinek, nem 10%, hanem csak is a betétek után fizetett 7%-li számítható, s vehető fel a mérlegbe, — mely előbbi tévedés az 1875. évi mérleg készítésénél észleltetvén, az 1875 évi tartalék tőke után csak 7% számított fel a vétetett fel a mérlegbe.

Azon megrovás, hogy az 1874. évi mérlegben 285 frt 84 kr. kamat hátrálék egy a „vagyon“ mint a „teher“ rovatban föl van véve, teljesen helytelen, mint ez már magában a kérdéses cikk egyik pontjában is beigazolván van, mely pontban „teher“ rovatban fölvevett kénti, mind a két rovatban való felvétel helyeseltetik.

Helyesen van pedig a kamat hátrálék egy a „vagyon“, mint a teher rovatban ugyan azon meunységben fölveve; mert ezen kamat hátrálék bár vagyonát képezi az intézetnek, — az mégis teherként rovandó a vagyonnal szemben is, mint hogy ez mint még az intézet adóssainál kintlévő követelés a folyó számlának terhet képezi.

Hogy az 1874. évi csakély tiszta nyeresemény a közgyűlés intézkedése folytán egészen a tartalék tőkéhez csatoltatott, teljesen helyes intézkedés volt, — mert ott hol az alaptőkének csak 50% lévén befizetve az intézet oly csakély befektetett alappal bír, s hol idegen tőkék is a forgalmi tőkét nem emelik oly összegre hogy azzal az intézet a vidéki pénzkeresletnek kellő mérvben megfelelhessen, — másrészt midőn az egész országzilált pénzügyi viszonyai az alaptőke további részleteinek befizetését meg nem engedik, a különben is kevés üzleti tőkét oly csakély osztalék kiutalványozásával, — melyért vidéki részvényesnek az intézetet szék helyére fáradni sem érdemes, — csökkenteni nem lett volna észélyes dolog.

Bátor vagyok kérdezni a cikkirót, tudja e hogy a virágzó b-gyarmati takarékpénztár hány évig nem adott osztalékot? noha tiszta nyereseménye minden évben volt.

Különbben ez közgyűlési intézkedés lévén, mint a részvényeseknek tisztán magán ügye kritika tárgya sem lehet.

Az 1875-ik évi mérleg eredetijében, — mint erről a közgyűlésen mindenki meggyőződhetik, — a 273 frt. 27 kr. egy a „vagyon“ mint a teher lapon egyképen kamat hátrálék cím alatt van bevezetve. — Sajnos hogy a nyomdában bár correctura mellett mégis sajtóhiba követtetett el, s a vagyon rovatban „kamat és üzletdíjak“ címen vétetett fel ezen összeg „kamat-hátrálék helyett.“

Ezen sajtóhibát későn észlelvén azt kijavítandó, újabb mérleg expeditióját nem tartám szükségesnek

*) Miután a kimutás korokturája igazgató úr kérelmére Szécsénybe lett küldve átoltvasás végett s abban a „kamat és üzletdíjakban“ szó „kamat-hátrálékban“ kikorigálva nem lett, (a correctura még meg van) mi ezt ki nem javíthattak; s miután ez az író hibája, így kérjük a nyomdát ezen gyanusítástól felmenteni. Szedő.

akkor; midőn a helyes eredeti mérlegot a közgyűlésnek egy is előterjesztendem.

Egészen helyes; hogy az 1875-ik évi mérlegbe a 273 frt 27 kr. a tisztajövedelemben, — bár kamat-hátrálék címen külön kimutatva, — hozzáadott, mert ezen bár még be nem folyt, de jelzőlogilag teljesen biztosított kamatok az intézetnek még is csak az 1875. évi üzletből kifolyó jövedelmét képezik, s így más cím mint „jövedelem“ cím alatt a mérlegbe föl nem vétethettek.

Nem lehet tehát tüntetésről szöve ott a hol az egy-gyecs tételek világosan meg nevezve vannak, s hol azoknak helyességét a számvizsgálat és lottározás kereszt tőze bizonyítja.

Letét cím alatt az eddigi évek minden mérlegbe természet szerűen bevezetett a szécsényi ág. hitv. egyháznak az intézet őrzésére bizott 6500 frt értékű szálló dézsmaváltási papírja, — mi azonban forgalom tárgyát természetnél fogva nem hépezhetvén, a betétek rovatában lévő vagyon mégis kell hogy a mérlog és vagyon kimutatás tárgyát képezze.

A hitem szerint jó szándékú kritikát a szerént meguyngtatni romélve, csak egyről vagyok bátor cikk író biztosítani, s ez az: hogy még a szécsényi takarékpénztár vezetője én leszek, ezen ezen pénztárságnál som szédelgést, som tisztátalan kezelést megtűrni soha som fogok, — s ha nem vihetem is keresztül; hogy ezen intézet oly mérvben prosperáljon, mint a b-gyarmati takarékpénztár, — oda fogok törekedni, hogy az a hozzá kötött reményeknek, igényeknek, s hivatásnak megfelelően.

Tersztyánszky Istvan,
a szécsényi takarékpénztár igazgató.

Losoncz február 17.

A gyász napjai alatt társadalmi életünk körében nem szűnt meg egészen minden életnyüzselem; mert jan. 3-án sikerült ha nem egészen kívánt nagy számban is, összehozni a szegedi országos kiállítás iránt érdeklődő közönséget; mikor is megválasztott az állandó kiállítási bizottság.

E bizottság nem a kiállítás csoportjainak megfelelően XVI. hanem csak XV. csoportot képez; mivel a szervezetbe foglalt, 15-ik csoportba tartozó művekből alig lehetne valamit vidékünkéről kiállítani.

A megválasztott tagok nevei csoportonként a következők.

I. Herman Imre. Póttag: Decke József. II. Fischer Ferencz. Póttag: Török Sándor. III. Beniczky Gyula. Póttag: Peityko Imre. IV. Grimm Lajos. Póttagok: Sántha Zsigmond és Selmezi Sándor. V. Steller Antal. Póttag: Wohl VI. Schmidt Albert. Póttag: Neubauer István. VII. Székely János. Póttag: Papliezky Antal. VIII. Búsak Ádám. Póttagok: Berczely János és Vargus Antal.

IX. Steinhöbel Lajos. Póttag Sztolár Sámuel. X. id. Serli Antal. Póttagok Grenczer János és Gümöry Pál. XI. Kovarcz Emil. Póttag Maricsok Ferencz XII. Kuncz Elek. Póttag: Jeszenák Ráfael. XIII. Galgóczy Antal. Muraközy István. XIV. Pokorny Gusztáv. Póttagok: Halászy Ferencz és Schaller Ignác. XV. Szakall Ferencz, Póttag Szakall Lajos. Raktárnokokul: Galgóczy Antal és Illés Károly választattak.

Ez össztanácskozást Szilassy Ferencz elnök úr vezeti, a titkári teendőket pedig Ambrás Mór végzi.

TÁRCZA.

A tót irodalomból. *)

Műveiből könyveiből folyású dalt mutatunk be talán a legzobbot, összegyűjtve először 1841-42-ben, az azután többször is megjelent kötetekben foglaltakból:

I. A Táttra szözeata. *)

Hová, hává sietsz Vág?
Hová törsz oly rohanva?
Mért üzöd a hegyeknek
Ártatlan füze-bokrát?
Mért hajtod úgy előttd
Szikláknak törmelékít
Nem kedvesebb-e lenned
Szülőid bú ölében,
Itt oly közel a mennyhez?
S lombos fák közt, a melyek
Tükröd fölő hajolnak?
S zörgő szavaddal a mély
Csodét szagatva, futnod?
Nem kedves-e te nekéd
A felmilké zenéje,
S a dal, mely berkeinek
Nympháitól kiárad?
Nem háj-e látnod, a mint
Fürgő karéjba lejtnek?
Miert ömölöz tehát oly
Mohón le a lapályra?
Itt kristálytisza fényű
Patakcsákkal növekszel,
Ott gyakran zúrós árnak

Vegyül beléd iszapja;
Itten kottlátlan úr vagy
Mindem kicsiny folyókon,
Ott lenn, a merre vágyol,
Szűnik kevély hatalmad
S az örvénylő Dunának
Mélyébe lész temetve.
— — Testvérek, drága földik,
Magos tájak lakói,
Miert futtok Ti szintén
Az édes, jó anyától?
Beléolvadtak önként
Más nemzetekbe: ottan
Erőt, számot növeltek,
Apadva fogytok itthon

Ford. Csalamjai

Mig Hollyban nemzeti költő birt, kinek műve, inkább az irodalom történeze előtt birtak becsesül Kollárban egy kész hírnévű költőt nyert az irodalom, kiben a nagy tudomány, s az örül; rajongás nem nyomták el egymást; ez utóbbi hatakmába keritette költői tehetségét, mely különben óriási művek alkotására lett volna hivatva, az első pedig számot tevő művekben hagyott nyomot.

Ez abban az időben állt a csakély irodalmi mozgalmának élére, mikor az ó-cseh irodalom több maradványa: így a közigyhosi kéirat is (magyarra fordította Szaberényi Lajos), napfényre került. Született 1793-ban meghalt 1852-ben Budapesti ev. tót pap volt. Főműve, a „Slávy deca“ (dicsőség leánya, szójáték a „sláv“-tót- és „sláv“-dicsőség- szökből), 1824-ben jelent meg, mely költemény áll öt részből (Zála, Elba, Duna, Lethe, Achiron), s közel 1700 sonettet foglal magába. Németre fordította Talvy, részben Weenzig („Blüthen der schönischen Poesie“, 1833), — mások ismét faranziára s minden művelt sláv nyelvre. Nyelvünkre szintén fordítják. — Szerkezetére nagyon zavaros egy mű ez, hazafias, allegori-

kus és szerelmi összevissza: legjobb részletei a szerelmiek, melyekből különben, a slávok egy másik, a többinél jelesebb költőjére Sládkovicra is nagy befolyással volt Petrarka lángelméje sugároz ki. Mindamellott a „Slávy Decca“ nyelv igazán zenei, s kezelése is mesterre mutat. Hangulatteljes helyeket azonban felváltva követnek a legnagyobb otrombaságok; így p. u. szegény jó Dagonicsunk orrából szeletek: vágnak az ördögök, s meglakolnak Kollár művében egészen obscurus emberek, Kollárnak legfeljebb személyes ellenségei. Mindamellott nagy költői erő nyilatkozik az egészben, melyet a hosszú lélegzettű mű mesterkelt vers-formája, a sonett sem tudott lazasztan. Ismételjük, csak addig képes megmaradni mig korlátok között marad; ott, a holl allegóriába foglalja a panslavismus eszméjét, p. u. a mint az egyes sláv népek hőlyeit jellemzi, s bájaikat elképzeli egyetlen nő: a fényes „Sláv“ birtokában; — vagy a hol három napot nevez meg, melyeket — úgy mond — évente magányban, bűjtel és imájával ünnepel meg: a szorok elestének évfordulóját, a fehérs-hegyei útközét, mely a csakély, s a maciojowici csata napját, mely a lengyelek bukása volt: „Finis Polonia.“ Kár, hogy mongol-orosz hódítási dübe, pansláv gyűlölete, egyformán bösz német vagy magyar ellen, rögtön elrabolja illúsiókat.

Többi művei: „Sláva“ című nagyobb költemény, kisebb költemények (köztük híres „Elegiája“, prototatio „a bösz Teutonia“ ellen), egyházi énekek, értekezések, mindenek felett a tót „Nemzeti énekek“, kitűnő (Szaberényi L. által röviden reportukált) bevezetéssel ellátott gyűjteménye, melyben nem egy dal a Kollár műve.

Itt a „Slávy deca“ bevezető énekét, s több sonettje mutatjuk be, s közlünk két híres nemzeti éneket, melyek egészen is neki tulajdoníthatnak.

2. Előének a „Sláva leányhoz.“

Itt terül im a föld könyemtől ázva előttem,
Egykor bölcsőd, most: Slávia népe, sírod!

*) Ai, zde lezi zemtá, pred okem, mým slze roufem,
Nekdy kolebka, nivú národu mého rakav. . .

Es osztályok a saját körükben önállóan működnek a maguk körébe vonják a saját csoportjukba tartozó iparos vagy gazdaközönseget.

Bizony óhajtható volna, hogy e valóban helyesen szervezett Állandó bizottság bevonhatná működése körébe a közönseget, s hogy ez kitérve ekkor közönség helyzetéből, megmutatná, hogy életre való s nem a keserves tengérsé van kárthatatva.

Még egy társadalmi mozzanatról kívánom tudósítani a lapok olvasóit. Ugyanis e f. hó 3-án tartotta meg a losonci önkéntes tűzoltó egyesület végleges szervezkedő közgyűlését, melyen parancsnokul; Pettyko Imre, alparancsnokul: Czöbel Károly, titkárnul Draskóczy Zsigmond, pénztárnokul: Illés Károly, orvosokul. Dr. Plichta Soma és Dr. Klein Ignác, ügyvédekül Kovács Sándor, szertárnokul Szatmáry István választották.

Mi igen óhajtuk, hogy ez egyesületnek ne legyen alkalmá kitűzött célját érthetni, hanem legyen a társadalmi életre jótékonyan ható egyesület.

k-s-1-r.

Hirek.

A folyó hó 19-én tartandó sorajátékkal össze kötött bála, az utolsó közlés óta, a következők aco-mányostak nyereségy tárgyakat. Tapolesáni Ferenczón egy szivartartó, egy pénztartó, gyufatartó. Kis Józsefné egy fekete kávé service hat személyre. Reiser Fülöp egy pár papucs, gyufatartó, asztalkendő kötő, lámpatálca. Nedics Ilona czukortartó, óratartó, lámpa sapka. Nedics Emilia két virágtartó. Szentmiklóssy Margit lábzsámoly, parfümtartó. Jeszenszky Danóné névjegy-tartó, parfümtartó szőlő alakban, lámpatálca, gombostűvankos. Pettyko Imréné pipatűll, rumos üveg. Frideczky Lajosné két virágeserép, lámpatálca, hamutartó, gyufatartó. Kohn Mari gyufatartó, czukortartó, fogpiszkálótartó. Gazdik Lajos dobánytartó, kézi gyertyatartó, gyufatartó. Madách Ara két virágváza, kis státna, ékszerartó. Balogh-Berezi Margit konyérkosár. Madách Margit látogatójegy kosárka, Madách Sarolta pénzerszény. Madách Izabella asztalkendő kötő. Madách Csornus Emma kanapévánkus, kőb decimeter levelező kártyák és borítékokkal, 100 levélpapír és bortűk, gyertyaellenző, compotiere, hat kis tejes kanca, gyümölcstál, utazó ténatartó, parfümtartó, inggomb-tartó, két szivarszopóka, ékszerartó. Kövy Tivadarné nyugró párna, saebéc, lámpatálca, kötött kendő, házi sapka, gombostűpárna. Mikovinyi-Feisztl Malvin két virágváza, szivar tárcza, gombostűpárna. Baintner Ot-tóné könyvjegy, gyertyamanchette, liquor service, házi sapka, szunnyadó párna, tolltűrtő, spagát taró. Karlik Jánosné kanapó vánkus. Ticszenszky Aranka lámpatálca, dobánytartó, kis kosár. Vaucso Béláné thea service, tálcza, szivar tárcza. Baldenevőghné gyufatartó, fűdibustartó, egy pár gyertya manchette, 20 drb. gróf Teleký László-féle érem. Schindler Jenőné egy papir-nehezítő. Bory Osztróluetzky Luiza kötött schwal, lámpasapka, reggeli cipő, két ablakkosár. Elfer Edéné egy ivó pohár, czukortartó, egy személyre thea készlet, ékszerartó. Némethy Gyuláné két személyre készlet. Lévy Pálné gyufatartó, óratartó. Szentiványi Farkasné czukortartó, két virág tartó. Névtelen két virágtartó, hamutartó. Ruzinkó Antalné óratartó, láb-zsámoly. Malatinszky Fáni asztalterítő. Malatinszky

Mari lámpatálca. Ruttkay-Madách Jolán asztalkendő kötő, óratartó, ténatartó. Hartvich Hermin tolltűrtő, óratartó. Hartvich Ferenczón egy varró vánkus. Ruzsika Szidónia óratartó, dolgozó chatouille; Gácsi kör-jegyzőné egy házi sapka, két pohár. Losonczugári bíró czukortartó. Ház Amália óratartó, Vitalis Emma házi szipka. Sternlicht Fülöp ivó pohár, dobány zacskó. Vores Janka ismét gyufatartó, gombostűpárna, király-né arezképe. Szigyártó Pálné óratartó, ógy csigás aka-tulya, ékszerartó, asztalkendőkötő. Andrassy Ida le-gyező. Ujhelyi Fáni virágtartó. Ujhelyi Sári könyv-jegy. Ujhelyi Bella szivarszopóka. Szokan Antonia asztalterítő. Radezky Róza liquor service hat személy-re. Madách-Majthényi Anna készpénz öt forint. Iszák-ovits Mihályné czukortartó, házi sapka, virágodény, gyerekjátékoszer, két darab legyező, óratartó, hamu-tartó, kézi táská, egy cassetto. Huttuan Istvánné dolgo-zó kosár, egy gyöngycsette. Voisz Salamonné egy vaj-tartó, készpénz öt forint. N. N. ténatartó. Havas Gábor Antonia utazó irókészlet, óra tartó, gyufatartó. Steller Antalné egy kávécsésző, liquor service hat sze-mélyre. Nagy Mihályné két virágváza, egy óratartó, asztalkendőkötő, gyöngyvirágeserő legyező, fűszerec szelencze. Rákossy Laura egy kötőtáska. Rákossy Ida egy kézi gyertyatartó. Homolay Sztranyovszky Luiza egy falkosár gyöngyből, egy virágváza, egy vasalóáll-vány, N. N. egy kanapó vánkus atlaszből, egy levél nyomó. Rothauer testvérek egy személyre való kávé service, egy levélnyomó. Plattby Irén asztalkendőkötő. Plattby Ida kötőtáska. Algóver Etel egy asztalterítő, egy lámpa sapka, egy tolltűrtő. Elszner Clementino czukortartó, hamutartó, dobánytartó. Voisz Ida fény-képalbum. Tersztyánszky Piry Etel egy tárcza kézi munka, Draskóczy Gábor egy porcellán figura. Valaki egy gyufatartó. Tersztyánszky-Lovrich Judit két virág tartó. Sipler Tersztyánszky Laura két gyertyatartó, egy gyöngyű párna. Fáy Hermine egy bronceo Fortuna szekere, bijonterietartó gombostűpárna, egy fénykép-album, egy gyermekzongora, egy pár lábóvó, egy po-hár. Markovics Ödöné kis gyertyatartó, egy butella és pohár. Tornyo Györgyné egy pár papucs, egy gom-bostűpárna, könyvjegy, ékszerartó. Róvay Mari gom-bostűpárna. Thurzó-Paczalay Erzsébet dobánytartó, hat személyre való liquor készlet. Silberer Adolfné két pohár. Hojtsy Erzsébet gombostűpárna. Mocsáry Gi-zella gyöngy pénzárca. Mocsáry Antonia selyemmel himzett varrópárna. Gróf Crouy Vilmosné egy legyező, egy cassetto. Prónay Sári egy ágy elé való szőnyeg. Milován Morgó Johanna egy fényképalbum, pénztár-ca, lámpasapka. Kleyn Jánosné egy lámpatálca, lámpatákaró, gesztenyetákaró, gombostűpárna. Manóssy Alajosné egy szorbsapka. Pribil Antalné dobánytartó, két virágváza. Szojka Iza munkakosár, levélnyomó, egy cassetto, varróvánkus. Ráth Jánosné gyűjtemény: Aninger Karolyné két gyertyatartó, ténatartó, szivar-tartó. Ráth Lászlóné szivartartó, vajtartó, asztalkendő kötő. Aninger Ferdinándné egy moderateur lámpa, szivar-tartó; ablakkosár. Tajthy Katalin czukorszelenecze, két gyertyatartó. Gottvald Alojzia munkakosár, két gyertyamanchette. Szkladányi Anna házi sapka, könyv-jegy. Herczfeld Eleonora fényképréma, óratartó. Quitt-ner Lotti czukorszelenecze. Doman Jozsefné czukorszelenecze. Himmler Lina kézi táská. Doman Fáni egy kamasehni, Kohn Ida szivartartó. Ráth Ilka egy kép. Gajdár Józsefné czukortartó. Trajbiár Amália három darab vánkus betét. Trikal Józsefné egy gyertyatartó. Stiller Johanna vizit kártyatartó. Stiller Lina két

gipz figura. Molnár Ferenczón egy thea szelencze. Schönfeld Josephino egy legyező. Steiner Fáni egy gyöngykosár. Huttuk Samuné két virágpohár. Rigócz Róza egy virágtartó. Kovács Etel kötőkösár, varró-párna. Schwarz Samuné egy pár gyertya manchette. Schmidl Mari ivópohár. Nagy Mari két virágtartó. Hausz Mari szentoltviztartó. Schönfeld Betti óratartó. Csornoch Ferdinándné kis gyertyatartó. Mutnyánszky Mária 1 szines pohár. Özv. Österreich Borb. czukortartó. Desewffy Ottoné 5 frt. készpénz; Géczy Dénes 2 frt. készpénz; Geduly Elekné, szivar és gyufa tartó együtt. Hanzely Ilon és Herma 1 arany keret 1 horog 1 lámpa oruyó 1 játék domino (atrape) 1 fűszer szekrény 1 sajt tányér 2 szobrocška író asztalra Krúdy Pálné kötő kosár, és egy lámpatálca. Bakó Imréné lámpa-tálca. Malatinszky Anna asztalterítő. Mich Jozsefa gom-bostűpárna. Spitzer Fáni női nyakkendő. Steiner Ludo-vika vánkus betét egy pár. Farkas Karolina 1 frt. Rákossy Ida: egy tintatartó. Rákossy Laura kézi mun-katartó. (Megjegyezvén, hogy a múlt számban közlöt-tek lajstromában a kávé service-t nem Ozasta Tó-biásné, hanem Kiss Józsefné — küldte-be.

A tombola rendező bizottság e lapok útján tudtul adja a sorsjegybirtokosoknak, hogy a nyert tár-gyakat joguk elévülésének következménye alatt f. hó 26-ig bezárólag sorsjegyük előmutatása mellett az alis-páni hivatalnál kiválthatják. A meg maradt tárgyak a jövő vasárnap d. u. 4 órakor a megyeház nagy ter-mében árverés útján fognak eladatul, melyből a tiszta jövedelem a polgári iskola javára fordittatik.

A tombolából, mire lapunk megjelen, kilez tö-ltörvo Terspyhore naplijából. A Madách Karolyné öngy-sága, bálanya által buzgon rendezott sorajátékból sok szép emléket visz haza a közönség, s az urna, melyből a kedves Madách Bollácska húzza ki a nyerő számokat ma már turesen eped szerencse számok után. No majd jövőre.

A tanító képességi vizgára készülő tanító-je-lölteket ezennel figyelmeltetjük, hogy a losonci állami tanító képezdében a népiskolai tanítóképeségi vizgá-lat folyó 1876. évi mártius hó 26-ik és köv. napjain fog tartatul. A jelentkezők sztlletési okmányal, tan-ultmányaikról és eddig folytatott pályájukról, s er-kölcsi magokvisoleteről szóló bizonyítványikkal fel-szerelendő folyamodányaikat a vizgálati batárnap előtt legalább 14 nappal nyujtasák be Losonczon az állami tanítóképezde igazatóságához. Kelt Losonczon, 1876-ik évi február 11-én. A igazgató-tanács határozatából Ter-ray Károly, igazgatótanár.

A losoneyi takaré- és hitelbank pedig f. évi március hó 4-én d. e. 9 órakor tartja a belpiaczi fogadó nagy termében rendes évi közgyűlést, melynek tár-gyai ezek lesznek, u. m. 1. Az igazgató jelentése s az abban foglalt javaslatok megbirálása. 2. A zárszám-adás és mérleg előterjesztése alapján a felmentvény kiadása. 3. A választmány és az igazgató tanács szabályszerű kiegészítése. 4. Az alapszabályoknak a keres-kedelmi tárvény szellemében való átálakítása. 5. A fel-ügyelő, számvizsgáló és leltározó bizottságok tagjainak megválasztása.

Losonczon a Kovarez Emil zenetanár által a casinó nagytermében a casinói zongora alap javára f. évi február hó 29-án rendezendő rendes táncvizgálat-mal összekötött nagy hangverseny műsorzata a kö-vetkező: Első szakasz: 1. „Versenymű“ (A moll) Hum-mel J. N-től, zongorára, zenekar kísérettel, előadják:

Állj, ne tapodj láb, mert szent itt minden rög a min lépsz, Tátrák gyermeke, föl, bizon az égbe tekint! Vagy társulj inkább amaz órjas völgyhöz a bérczen, Mely az enyészettel századok óta daczol! Mert gonoszabb ennél az idők folyamában az ember, A ki read, itten Slávia, tön rabigát! És gonoszabb mint a hardtű, mint mennykőve, tűzvész, Oh! Te letűnt óskor, mely mint éj szárnya körül fogsz, Anyi dica és szégyen színhelye, ára hazám, Partjaitól a család Elbénék a Vizsla vizéig, S'a Duna habjaitól meddig a balti öböl, Hol daliás szlovánok bájjhangjai zengenek egykor, A nyelv — mert gyűlölek elleni . . . néma. halott! S'e'szörnyű rablást ki tevő? . . . ki gyalázta meg ekkép Egy nemzetben a szent emberiség jogait? . . . Szégyen rád te irigy szomszéd: Teutonja népe, A te kezéd nyoma volt e'bűnös ürdögi tett! A ki szabadságot szeret, az mást bajt'ni igába Nem tör, vagy méltó lenni rab ő maga is, Nyelvet, vagy kezeket csatol é láncára, az egy bün, Mert másnak jogait sérti kimélytelenül! A ki trónusokat döntett, vért ont a hibája, S tegyvere pusztitón dülta a földkereket: Az méltó rá, hogy bünbödjék, szittya, avagy goth, Nem ki szelid békét hirdete műveiben! Hol vagytok ti e'föld egykor szláv népei mostan, Népek: a tengertől Zála vizéig urak? Merre tünének a hős Vilcsok, s' Ukroknak utódi, A szerb és oborit — hon daliái, disze. Nézek jobbra merőn, vagy vágón balra tekintek, Hajh! de dicsőt nem lát Sláva ölébe' szemem! Szólj te sa mely oltár voltál nekik egykor, a melynek Tátra alatt buzgon égtek az áldozatok; Hol vannak kik emitt szervezetenek életet elsők, A népek s' fölkezt népeik, államaik? S' mig egy rész a szegény Európát szóni, vitorlát Kötni tanítá, és szelni a tengereket, Más rész dús bányák mélyéből horda föl érezt, Inkább isteninek, mint hiu fénye miatt. Ott azok a parlag földet fordítva ekével Hozni arany termést kényseríték az ugart, Mig ezek árnyazadó hárszal (szent fája a szlávnak) Szegték a békés utakat, óva körül,

A fű apjától várost épít'ni s'virágzó Üzletet, — anyjától főzni tanult a leány. Mester nemzet, s'mily jutalom leit részédül érte? Rát lealázta, és szétszakított koszorú! Mintha az orv-méhek, rátörve a méz teli szomszéd Kasra, belül az anyát, és fiait kiöltik: Ugy önházában leüporva lön itten a gazda, S'a betolult jövevény járma szoritja nyakát! Hol viruló ligetek közt zengő Szlavia bájos Lánya dalát egykor, néma jelen'eg az ajk; Hol márványból áll: villámos vára Perunuak Szédült oszlopiból lesz ma, gyalázatul, ól. Hol felhőket ölelt ós Bukora büszke fejével Hajdan, most idegen láb romokon tapodott Porod omolva dicső Betrának tornyai, s' a hol Égbe nyulának, most fészkel a gyík, a kigyó. Szlavia gyermekiben testvér ama földön a testvér Nem lát már, s' kezét is csak vonakodva szorit; Arca alakja szlován, de a nyelve idegennek a nyelve Látva szlovant hiszesz, óthallva . . . eloszlik a tév! Mert fajjellege oly mélyen van a szlávba bevésvé, Hogy kitörni sem a ker, sem a hely nem erős, Am pedig a korcs vér, szülejét átkozva, az ostort Nyalja mivel bűnös mostoha anyja üti. Ok nem szlávok már, s' nem németek; ebbül amabbul Egy-egy félrészesel birra, nevük: denevér, lgy fészkelte magát meg a hellen földön az ozman, S' lófarokkal föl-díszíté, égi Olymp! lgy tiprát önzön Európa loyudia népét, S' ősi szokásai most, jllege, honja, oda, Nemzetiség, dicsfény, nyelv, ősihit úgy veszo itt is, A természet csak, mely maradott ugyanaz! Erdők, városok, és folyamok neve mostis a régi Hajh! test csak bennük slávia szelleme nincs! Oh! ki jön a sirokat fűkölteni százados álruk Mélyéből, s' örökét adni urának oda? Merre van a hely, hol lilidnechnak vére kiomlott Nemzeteért! . . . emlékkő ha fog állni neki? Avagy a jámbor Kruk, hű népe az ősi szokásnak, Népeinek szlovánul osztva parancsolatot És hol a hős Bogiszlav forgatta csatában a kardot, S, béke — időben bollog népe üdülve virult? Niczenek ók többé böt testük, esontjait a nyers

Szántónak vasa szétszórvá, recsegve tőri. Árnyaitk köttős korszak sérelmei bánván Jajjal töltik el a romteli, sűrűe homályt; Jajpanaszokkal, mert kézik szelidülni a végzet, És az utód: itten porladoz, elfajul ott! Jéghideg abba a sziv a nemzet gyásza iránt, ki ltt nem könnyez, mint kedvese sírja fölött! És mégis szűnj meg te keserv, a jövőbe tekintvén A boron által tör fényugarával az ész! Nincs nyomoróbb lény, mint jivnyomorban hajlik a sorsnak A kinyugodt képes lenni, javitsom ügyén! Nem könnyből, de serény akaratból hajt a reményne Lombja ki, s' így fordul jóra, mi volt rossz előbb; Ferde irány téveszt embert, nem az emberiséget, S' egyeseket mi leront, gyakran a köznek előny. Változtat mindent az idő, megváltozik ő is S' száz év sérelmét vissza torolja a perc!

(Ford. Csalomjal.)

1) Értelnek a balti tenger, Visztula, Zála, Duna Elba, folyamok tájain eső tertleték. 2) Sorbok, Obot-ritok. Régi vend — szláv népfaj, a kelti tenger, Elba és Zála folyók között. A 10-ik században a német császárok által meghódítottán, földjükből a mostani Messen, Meklenburg és Pomerania lett 3) Slóven származik e szóból: szlavo, innét slóven, és szlovák. A szlávon már a szláva — dicsőség — szótól akar származni. E nevet igénylik az új írók is a szláv fajok számára.

GÁSPÁR IMRE.

(Folyt köv.)

Kovács E. és az alakulóban levő zenekedvelők egylete.
 2. „Népdalok” előadja: Zólyomy Jenő úr zongorán kíséri a hangversenyző. 3. „Kettős” Heller I. és Ernst B-től hagedűn és zongorán előadják: Ifjabb Pettykó Imre és a hangversenyző. 4. „A három árva” Gyulai Páltól, szavalja: Terray Irma k. n. 5. „Magyar népdalok” fuvolán előadja: Detrich Elek Második szakasz: Mayerbeer J. „Hugonották” ezimű dalművének IV. felvonása a „Nagy Kettős” előadják: Kollman A. asszony ó nga és Ifj. Serly Antal úr, phisharmonikán és zongorán kísérik: Hudec M. úr és a hangversenyző. b. „Nagy kar” magánrészekkel, 4 zongora kísérettel. — A magán részeket előadják: Kollman A. asszony ó nga Zeller F., Zólyomy J., Hudec M. és Kassner E. urak, — a zongora kíséretet 4 zongorán eszközlik: Dobscher E., Justh J., Ossensbrüch A., Rátkovic H. és I. kisasszonyok, — Prohászka A., Ifjabb Serly A. és Szoldi K. urak. — A női karzések előadását elvállalni sziveskedtek: Bellák E., Berger E. és J., Boffart E., Böröndy I., Bródy M., Czuczula M., Fabriczy E., Galgóczy M. és I., Göth J., Gallor R. I. és L., Hermann M., Jancsucska H., Kristóffy M., Mayer P. J. A., Neubauer F. és L., Oerth (Kunst) L., Piskovits F., Szakall E. és Zs., Szilágy G., Sztankóczy A., Terray L. és Vargus V. kisasszonyok. A férfi karban közreműködik a 20 tagból álló „Losoncai dalegyet” és a 80 tagból álló képezdei ifjuság. A hangversenyt következő tánczvigalom rendezését több fiatal úr, köztük Hamar Sándor, Jeszenák Ráfael, Styller Gyula, Poós Géza Ifjabb Kovács Sándor és Wohl Adolf urak voltak szivesek elvállalni. A lentnevezett úrhölgyek, egyletek és urak magasztos művészet pártolói érzettől áthatva, közreműködésüket a hangversenyző iránti különös szivessegből voltak kegyesek felajánlani.

Deák Ferencz albumára előfizethetni Spiczter Mór könyvtáreskedésében B-Gyarmaton hol Jókay legújabb regénye „az élet komédiái” is megjelent 7 kötetben. Ara 7 frt.

Deák Ferencznek, B. Gyarmaton a rom. kat. templomban tartott gyászmiséje alkalmából — Szkladányi Károly b-gyarmati kántortanító, ki trécs idejében a fényképezéssel is foglalkozik, sikerült képet készített, ugyanis lefényképezte a Tapolesányi Ferencz várnagy ur által ugyesen készített ravatalt. E fénykép nála megrendelhető.

Az **Időjárás** szerdán egészen megváltozott; ugyan tavaszi eső változtatta fel a szűni nem akaró havazást; mely által e hó nagyobb része felolvadt, s a víz nagy tömegben keresi a folyók medreit. —

A **polgári pihenők**, B. Gyarmaton f. hó 13-án és 14-én igen élénken folytak le, — Szép közönség vett bennök részt.

A „**nógrádmegyei néphank** Losoncz ezéget viselő részvénytársulat f. évi február hó 21-én d. e. 9 órakor Losonczon a város hástermében rendez évi közgyűlést tart, melynek tárgyai a következők lesznek. 1. Igazgatói jelentés. 2. A leltározó és számvizsgáló bizottságok jelentései. 3. A vagyon és üzleteriudomány kimutatása, mérleg és zárszámla fölülvizsgálata. 4. Az osztalék meghatározása. 5. Tisztújítás. 6. A választmány szabály szerű kiegészítése. 7. Az alapszabályok módosítása. 8. Indítványok.

A **multgú m. kir. vallás- és közoktatási miniszter** úr Ambrus Mór losonczai állami gymnásiumi helyettes tanárt rendes tanárrá nevezte ki.

A **folyó hó 8-án** a losonczai sörház helyiségében Tóth Antal úr által „rendezett” bálon összesen négy hölgy jelent meg, míg vasuti vendéglős által a vasuti indóházban adott tánczenészség Deák Ferencz közbejött halála miatt 1-ről 12-re elhalasztott tánczvigalom már tizenkét tánczosnót lehetne számlálni. Daczára ennek vagy talán éppen e miatt itt is igen jól mulattak, mert sokat tánczoltak — a hölgyek. Ugy látszik, hogy a nagy közönség a 19-ki tűzoltó, 28-ki nagy hangversenyre tartogatja erejét — és erzenyét.

A **losonczai evag. leány iskolában** f. hó 11-én d. e. és d. u. tartattak meg a felvi vizgálatok, melyek úgy a szüléket mint a jelenlevő tanügybarátokat mint rendszeren teljesen kielégítették.

F. hó 13-án este 8 órakor a Losonczról távozó evang. lelkész, t. Trasztyényszky Ferencz úr tiszteleterő a sörházban búcsúestélyt rendeztek, melyen hitfelekezetűi különbség nélkül mint egy másfél száz férfi vett részt. Ezen körülmény ékesen fejezi ki, mennyire fájlalja, a losonczai társadalom a nevezett lelkésznek körül való távozását, a mint többen szívből jött szavakkal tolmácsolták is.

A **honti kaszinó** Ipolyságon feb. 29-én tart táncmulatságot saját helyiségében.

Ötven élő foglyott szárazsai, koboztak el városunkban a mult pénteki heti vásáron egy balogi (honti) embertől, ki úgy látszik nem respektálja a vadászati tilalmat.

Bátor hölgy. A losonczai járásban, Nagy Liberese községben a mult héten egy ismeretlen csavargó jelent meg, s az ottani lakos: Spindler József házához ment azon ezéllől, hogy egy pár forintot kicsikarhasson magának és több társainak. A csavargó azonban fölült, mert egy bátor nőre akadt, kitől a háziúr honléto, föllől kérdezősködött. A bátor nő Spindler Hermina kisasszony — noha a háziúr nem volt hon, mégis azt állítá, hogy atyja hon van de alszik úgymond az első szobába, s atyja szögön lévő kétesövű fegyverét lefűggeszté, s felhuzta esakányait s visszament. A csavargó már sóvárogva várt a pénzre. azonban S. H. kisasszony a kétesövű fegyvert egyenesen a csavargó mellénc szűgezte és azt parancsolta, hogy térdeljen le előtte. A csavargó le is térdelt s neki esett a könyörgésnek. A kisasszony megszánta a gyarló kalandort, a kétesövű fegyverrel a kert végeig kísérte s ott szabadon bocsátá. A csavargó mihelyt szabadon érezte magát beözeg megugrott. A női bátorságnak ez is ritkább esetei közé tartozik.

Somoskeőy István, (lakik Füleken) b-gyarmati nyári lakát és szállójét jövő nyárra haszonbérbe kívánja adni.

Vegyes.

Hindu házasság. a walesi berezeg indiai útazása alkalmából több külföldi lap érdekes leírásokat közöl a hindu népeletről. Így egy alkalmi levelező. Bombayból többi közt a következőket írja: X. ur, az indiai törvényhozó testület egyik beunszültött tagja; meghívott ma délutánra, hogy legyen jelen két fia házasságán. Igen nyájasan fogadott és azt mondá, hogy mutat olyasmit, a mihez foghatót még sohasem láttam. El is vezetett egy folyosóra, a melyről szétnéztem az udvarban; itt ezer-ezerkét száz nőt láttam, kik arany és ezüst cafranggal díszített fehér, kék, sárga, piros és zöld tunepuló ruháikban ültek, vagyis inkább guggoltak öt hosszú sorban. Előttök tálak és fűgofalevelekből készült csészék, megrakva a hindu konyha csemegével, minők: leves, curry, cukorka-tömény stb. Evőszerszámuk asztalkendőknek természetes, hogy nyoma sincs; de a hölgyek a természetadta ovőszerszáma pompásan pótolják azok hiányát. A sorok között övíg meztelencselődek járnak, kik nagy kazánokkal hordják körül a lovest vagy curryt, és az üresedő tálakat azonnal megtöltik. Es ez a lakmározás két-három órá hosszat tart, aztán a férfiakra kerül a sor kik esti 5 órától 8-ig lakomáznak. Így megy ez napról napra a házasságot megelőző héten. Egy-egy személyre napjában csak egy répi-t (mintegy 60 karjczár) számítva, elképzelhető; mily roppant költségbe kerül a hindu házasság. — Másnemű fényűzést a hindu nép nem igen enged meg magának, de ez egy aztán a kevésbbé tohetős családokat egyszerűre is tönkre teszi. Elaanynira, hogy sok szülő megöli leányát, csakhogy megtakarítsa a monyzzzó költségeit. — Házigazdám kétia még igen fiatal, az egyik 18 a másik 17 éves; de a hinduk rendszeren ennyi ideig sem szoktak várni és gazdám azt mondá nekem, hogy polpár társai zokon vették tőle, hogy ily későn házastija fiait és ezzel az europai szokáshoz közeledik. — A házassági ünnepegy egyik lönyeges mozzanata a bayader tánc. Ennek leírása csak annyiban érdekes, a mennyiben az tünik ki belőle, hogy a hindu bayader-tánc távolról sem oly érdekes, mint a hogy a kíváncsi europai várná. Különbben vannak oly tánczosnók, kik estenkint 4—500 rupi t keresnek.

Felelős szerkesztő: **Horváth Danó.**

Főmunkatára: **Harmos Gábor.**

Nevezetesb állami- s értékpapírok árfolyama.

É r t ó k e k	F e b r u á r h ó					
	10	11	12	14	15	16
Magyar vasuti kölesön	98-75	98-75	99-—	99-—	99-—	99-25
Magyar jutalmi sorsjegyek	76-25	75-25	75-75	75-75	75-75	74-—
1874. m. k. kincstári utalvány 6%	104-—	104-—	104-—	104-—	104-—	104-—
Magyar földtehermentesítés	76-25	76-50	76-85	76-75	76-75	76-75
1867. sorsolási záradékkal	75-25	75-25	75-50	75-75	75-50	75-50
Szőlő dézsmaváltság (100 frt.)	74-—	73-75	74-—	74-—	74-—	74-—
Oszt. állami adósság papirokban 5%	68-50	68-50	68-50	68-50	68-50	68-50
„ „ „ „ ezüst „ „	73-75	73-50	73-50	73-50	73-50	73-50
1860-iki sorsolás 500 frtos	111-—	111-25	111-25	111-25	111-25	111-25
„ „ „ 100 frtos	117-—	117-50	117-50	117-50	117-50	117-50
1864-iki „ 100 frtos	134-25	135-—	135-—	135-—	135-—	135-—
„ „ „ 50 frtos	133-50	134-50	134-50	134-50	134-50	134-50
1839-iki sorsjegy kölesön	239-—	239-—	239-—	239-—	239-—	239-—
Dunagőzhajózási sorsjegy 100 frt.	95-25	95-25	95-25	95-25	95-25	95-25
Rudolf sorsjegy 40 frt.	13-60	13-60	13-60	13-60	13-60	13-60
Salgótarjáni kőszén	62-—	62-—	62-—	62-—	62-—	62-—
„ „ vasöntőde	33-—	33-—	33-—	33-—	33-—	33-—
Császári arany	5-38	5-39	5-39	5-39	5-39	5-39
Osztrák magyar 8 frt. arany	9-18	9-20	9-20	9-20	9-20	9-20
Ezüst	104-25	104-25	104-25	104-25	104-25	104-25

H I R D E T É S E K.

Árlejtési hirdetmény.

A vallás és közoktatásügyi m. kir. miniszter 1875. évi november hó 22-én 10775. szám alatt kelt rendelete folytán a Balassa-Gyarmaton szervezendő polgári iskola újbóli építési államsegély mellett engedélyeztetett.

Ezen építvány vállalkozás utjáni biztosítása végett 1876. évi márczius hó 21-én délelőtti 10 órakor B-Gyarmaton a megyeház kis tanácstermében csak írásbeli zárt ajánlatok figyelembe vételével fog bizottsági tárgyalás tartatni, és a beérkezett írásbeli zárt ajánlatok a jelenlevők előtt nyilvánosan felbontatni.

Az építési költséget következő összegek jelzik:

1., földmunka	993 frt. 97 kr.
2., kőműves munka	30964 frt. 55 kr.
3., kőfaragó „	4003 frt. 75 kr.
4., ácsmunka	7373 frt. 16 kr.
5., asztalos, lakatos, szinező üveges munkák	9450 frt. 85 kr.
6., tetőzetfedő munka	1260 frt. 76 kr.
7., bádogos munka	963 frt. — kr.
8., kovácsmunka	1198 frt. 77 kr.
Összesen	56208 frt. 81 kr.

A tervek, költségvetés, épületi leírás és építési feltételek 1876. évi február hó 12-ik napjától fogva a megyei alispáni irodában megtekinthetők és ugyanott átvehetők az írásbeli zárt ajánlati minták is.

Felhivatnak a vállalkozni szándékozók, miszerint a fent kitett napon és órában az előirányzott építési költség után számítandó 5%-töli bánatpénzzel ellátva a kitézött helyen vagy személyesen jelenjenek meg, vagy pedig jogérvényes írásbeli ajánlatukat 5%-töle bánatpénznek melléklével mellett az építési munkálatok biztosításával felruházott alulirott bizottmányhoz az árlejtési és építési feltételekben kikötött határidőig küldjék be.

Kelt B-Gyarmaton 1876. évi február 17.

Madách Károly s. k.,
alispán.

Karagyéna Mihály s. k.,
királyi másodtanfelügyelő.